

8889 - SİGORTININ HAKİKATİ VE HÜKMÜ

Soru

Günümüzde yaygın olan ticârî sigortanın hükmü nedir?

Detaylı cevap

Hamd, yalnızca Allah'adır.

1. Ticârî sigortanın her türlü­sünün, açık fâiz olduğunda şüp­he yoktur. Bu sigorta; parayı, daha az parayla veya daha çok parayla ve iki paradan birisini geciktirmek sûretiyle (sonradan ödemek şeklinde) satmak demektir. Bu alış-veriş­te, fazlalık fâizi ile erteleme fâizi olmak üzere iki türlü fâiz vardır. Çünkü sigorta sahipleri, insanın parasını almakta ve onun aleyhine belirli bir kaza olduğu zaman kendisine az veya fazla para olarak vereceklerini vâdetmektedirler ki bu, fâizin tâ kendisidir. Fâiz ise, Kur'an-ı Kerim'in ifâdesi ile birçok âyette haram kılınmıştır.

2. Ticârî sigortanın her türlü­­sü, Kur'an-ı Kerim'in şu ifâdesi ile haram kılınmış olan kumar üzerine kurulmuştur:

يا أيها الذين آمنوا إنما الخمر والميسر والأنصاب والأزلام رجس من عمل الشيطان فاجتنبوه لعلكم تفلحون [سورة المائدة: ٩٠]

"Ey îmân edenler! İçki, kumar, dikili taşlar (tâzim amacıyla kendisine adaklar kesilen putlar), fal ve şans okları, şeytanın işi pislidir (bütün bunlar, şeytanın insana süslü gösterdiği günahlardır.) (Bu günahlardan) uzak durun ki kurtuluşa (cennete) eresiniz." (Mâide Sûresi: 90)

Bundan dolayı sigortanın her türlü­­sü, şans oyunudur.

Örneğin sigorta sahipleri sana: "Şu kadar öde. Başına bir olay veya kaza geldiği zaman sana şu

kadar veririz" demektedirler. İşte bu, kumarın tâ kendisidir.

Hiç şüphe yok ki sigorta ile kumarı birbirinden ayırmak ve ikisinin ayrı şeyler olduğunu iddiâ etmek, akl-ı selim bir insanın kabul etmeyeceği bir büyüklenme ve hakkı kabul etmemektir. Sigorta şirketlerinin sahipleri bile, sigortanın kumar olduğunu itiraf etmişlerdir.

3. Ticârî sigortanın her türlü, başkasını aldatma ve sahtekârlıktır. Aldatma ve sahtekârlık ise birçok hadis ile haram kılınmıştır.

Nitekim bunlardan birisi de Ebu Hureyre'nin -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği şu hadistir:

[نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ بَيْعِ الْحَصَاةِ وَعَنْ بَيْعِ الْغَرَرِ.] [رواه مسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, çakıl taşının alış-verişini[1] ve (denizdeki balıkları, havadaki kuşları, hayvanın memesindeki sütü satmak gibi) riskli (tehlikeli) alış-verişleri yasakladı." (Müslim)

Hiç şüphe yok ki ticârî sigortanın her türlü, aldatma ve sahtekârlığa dayanır. Hatta fâhiş aldatmaya ve sahtekârlığa dayanır.

Bunun içindir ki bütün sigorta şirketleri ile sigorta işiyle uğraşan herkes, vuku bulması ihtimal dışı olan bir tehlikeyi kesinlikle sigortalamazlar. Yani (onlara göre) tehlikenin mutlaka vuku bulup-bulmama ihtimalinin olması gerekir ki kişi o şeyi sigortalatabilsinler.

Aynı şekilde bütün sigorta şirketleri ile sigorta işiyle uğraşan herkes, tehlikenin, ne zaman vuku bulacağını ve zararın miktarının ne kadar olacağını bilmeye de engel olurlar.

Böylelikle sigortada, fâhiş aldatma ve sahtekârlığın üç türlü biraraya gelmiş olur.

4. Ticârî sigortanın her türlü, insanların mallarını bâtıl ve haksız yollarla yemek demektir. Bu ise, Kur'an-ı Kerim'in şu ifâdesi ile haramdır:

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Muneccid

[يا أيها الذين آمنوا لا تأكلوا أموالكم بينكم بالباطل " . سورة النساء الآية: ٢٩]

"Ey îmân edenler! Karşılıklı rızâyaya dayanan ticâret olması dışında, mallarınızı, bâtil (haksız) yollarla aranızda (alıp vererek) yemeyin.Kendinizi öldürmeyin.Şüphesiz Allah, size (emrettiği ve size yasakladığı her şeyde) çok merhametlidir." (Nisâ Sûresi: 29)

Bundan dolayı ticârî sigortanın her türlü, insanların mallarını bâtil ve haksız yollarla yemek amacıyla yapılan bir sahtekârlık ve düzenbazlıktır.

Nitekim bu konuda bir Alman uzmanın, titizlikle yaptığı istatiklerin birisinde, sigorta şirketlerinin, insanlara geri verdikleri paranın oranının, aldıkları paraya göre ancak % 2.9 oranına tekâbül ettiği ortaya çıkmıştır.

Sigorta, İslâm ümmetine büyük bir zarardır. Bağları kopan ve sigortaya zorla yönelen kâfirlerin, ölümden nefret edercesine sigortadan nefret ettikleri halde, sigorta işini yapmaları, bizim için bir gerekçe ve mazeret olamaz.

Bu saydığımız şeyler, sigortanın üzerine kurulu olduğu ve İslâm dînine çok aykırı hükümleri içeren yönleridir. Bunun yanında başka birçok aykırı yönleri vardır ki bu aykırı yönleri burada zikretmeye zaman ve yer ayırmak mümkün değildir, zaten onları zikretmeye de gerek yoktur.Çünkü yukarıda İslâm dînine aykırı olduğu zikredilen hükümlerden bir tanesi bile, sigortanın, Allah Teâlâ'nın dîninde en büyük haramlardan ve münkerlerden birisi olması için yeterlidir.

Bazı kimselerin, sigorta şirketlerinin, "Yardımlaşma Sigortası" veya "Dayanışma Sigortası" veyahut da "İslâmî Sigorta" gibi, sigortanın bâtil hakikatini değiştirmeyen isimlerle, sigortanın ismini değiştirerek onlara süslü göstermelerine aldanmaları, gerçekten üzüntü duyulması gereken şeylerdendir.

Sigorta şirketlerinin, âlimlerin, yardımlaşma sigortası diye adlandırılan sigortanın helâl olduğuna dâir fetvâ verdiklerini iddiâ etmelerine gelince, bu, tamamen yalan ve iftirâdır. Bu konudaki

İslam Soru ve Cevap

Genel Direktör

Şeyh Muhammed Salih el-Munecid

karmaşıklığın sebebi; bazı sigorta şirketlerinin sahiplerinin, âlimlere sigorta ile ilgisi olmayan sahte şeyler arzedip: "Bu, sigorta çeşitlerinden birisidir" demeleri ve onu "Yardımlaşma Sigortası" diye adlandırmalarıdır (ki bu davranış, onların bâtilı süsleyip hak gibi göstermeleridir.) Yine, onların; bu, sadece teberrudan ibâret olup, Allah Teâlâ'nın emrettiği şu sözündeki yardımlaşma kâbilindedir, demeleridir:

[وتعاونوا على البر والتقوى] سورة المائدة من الآية: ٢

"İyilik ve takvâda birbirinizle yardımlaşın..." (Mâide Sûresi:2)

Ve insanın başına gelen belâyı hafifletmek amacıyla olduklarını söylemeleridir. Gerçekte ise, onların "Yardımlaşma Sigortası" diye adlandırdıkları sigortanın, diğer sigorta çeşitlerinden hiçbir farkının olmamasıdır. İki isim arasındaki fark, sadece şekilden ibârettir. İşin hakikat ve özü, sigortanın tâ kendisidir. Bu ise, teberrudan, iyilik ve takvâda yardımlaşmaktan çok uzaktır. Çünkü bu davranışın, günah ve düşmanlıkta yardımlaşma olduğunda şüphe yoktur. Yoksa bununla insanların başlarına gelen belâları hafifletmek ve bu belâları onarmak, kastedilmemiştir. Aksine insanların mallarını bâtil ve haksız yollarla soymaktan başka bir şey kastedilmemiştir. Bu sigorta da diğer sigorta çeşitleri gibi haramdır. Bunun içindir ki sigorta şirketlerinin sahiplerinin (hükümünü öğrenmek için) âlimlere arzettikleri şeyin, sigorta ile yakından-uzaktan hiçbir ilgisi yoktur.

Bazı sigorta sahiplerinin, artan paraları iâde ettiklerini iddiâ etmelerine gelince, bu hiçbir şeyi değiştirmez ve sigortayı, fâiz ve kumar olmaktan, aldatma, sahtekârlık, insanların mallarını bâtil ve haksız yollarla yemek ve Allah Teâlâ'ya tevekkülü ortadan kaldırmak gibi haramlardan kurtarmaz. Sigorta, aldatmaktan ve bâtilı hak göstermekten başka bir şey değildir. Bu konuda daha detaylı bilgi öğrenmek isteyen, "Sigorta ve Hükümleri" adlı kitapçığa başvurabilir.

Dîni için gayret eden, Allah Teâlâ'yı ve âhiret gününü arzulayan her müslümanı, bu konuda Allah Teâlâ'dan korkmaya, ne kadar haramdan uzak olduğu söylenirse söylensin, ne kadar berrak elbiseler içinde süslü gösterilirse gösterilsin, sigortanın her türlüşünden uzak durmaya çağırıyorum.

Çünkü sigortanın haram olduğunda şüphe yoktur. Böyle yaparsa müslüman dînini ve malını korumuş olur. Emniyet ve güvenin sahibi Allah Teâlâ tarafından emniyet ve güven içerisinde müreffeh bir hayat yaşar.

Allah Teâlâ, beni ve sizi, dînde bilgili kılmak ve âlemlerin Rabbini râzı ve hoşnut edecek amelleri işlemekte muvaffak kılsın.

[1] Çakıl taşı alış-verişi; âlimler tarafından üç şekilde yorumlanmıştır:

Birincisi: Satıcının alıcıya şöyle demesidir: "Bu çakıl taşı yukarıya attığımda şu elbiselerden hangisinin üzerine düşerse, o elbiseyi sana satmışım demektir. Veya bu çakıl taşı attığımda onun ulaşacağı yere kadar bu tarla veya arsayı sana satmışım demektir."

İkincisi: Satıcının alıcıya şöyle demesidir: "Ben, çakıl taşı atıncaya kadar sen bu malı alıp-almamakta hürsün, attıktan sonra bu malı sana satmışım demektir."

Üçüncüsü: Satıcı ile alıcının, çakıl taşının atılışını alış-veriş olarak kabul etmeleridir. Örneğin alıcının satıcıya şöyle demesidir: "Ben, bu elbiseyi, şu çakıl taşıyla birlikte atarsam, elbise senden şu fiyata satın alınmış demektir." "Müslim'in Şerhi" (Çeviren)